

Istuta kevään tulppaanit ja narsissit nyt

Lyhyt nurmikko ei homehdu lumen alla

Ensimmäiset pakkaset ovat nujertaneet herkimpien kasvien loiston, mutta vielä kotipuutarhassa riittää puuhaa ennen lumen tuloa. Kukkasipulit istutetaan hyvissä ajoin ennen maan routaantumista. Monivuotisia kukkia, pensaita ja puita voi istuttaa niin kauan, kun maa on sula. Kitkemisessä ja nurmikon leikkuussa ei kannata lintsata syksyllä, jos haluaa keväällä lumen alta paljastuvan edustavan puutarhan.

Keväällä kukkivat sipulikukat, kuten tulppaanit, narsissit ja krookukset, istutetaan syys-lokakuussa. Maan pitää olla viilentynyt ennen istutusta alle 10 asteeseen, mutta silti sipuleille on jäätävä aikaa juurtua ennen maan routaantumista. Pienikokoiset kukkasipulit, kuten helmililjat ja lumikellot, istutetaan ensin, mutta tulppaaneja ehtii istuttaa aina maan pinnan jäätymiseen asti.

– Kuohkeuta istutuspaikan multa 30 sentin syvyydeltä. Savista maata kannattaa parantaa lisäämällä istutusalueelle uutta multaa tai kypsää kompostia. Myös multaan lisätty biohiili ja mykorritsat parantavat kasvuolosuhteita ja juurtumista, kertoo Biolanin puutarhaneuvoja Riikka Kerttula.

Sipulit istutetaan kärjet ylöspäin. Sopiva istutussyvyys on kolme kertaa sipulin oma korkeus. Jos maa on kuiva, istutusalue kastellaan istutuksen jälkeen.

Vielä ehtii istuttaa uusia kukkia ja pensaita

Ruukuissa myytäviä puiden, pensaiden, köynnösten ja monivuotisten kukkien taimia voidaan istuttaa aina, kun maa on sula. Syksyllä ilmankosteuden lisääntyminen ja syyssateet parantavat uusien istutusten kasvuunlähtöä. Loppukesällä ja syksyllä istutettavia taimia ei tarvitse kastella yhtä paljon kuin kevätiistutuksia.

– Istutuspaikalta poistetaan rikkakasvit ja maa kuohkeutetaan. Jos rikkakasveja on paljon, kannattaa vanha maa-aines kuoria pois ja tuoda tilalle kokonaan uutta multaa. Istutusmullassa on kasvin juurtumista nopeuttavia mykorritsoja. Siksi vähintään istutuskuoppaan kannattaa aina lisätä istutukseen tarkoitettua multaa, vinkkaa Biolanin puutarhaneuvoja Riikka Kerttula.

Mitä aremmasta lajista on kysymys, sitä enemmän sille on varattava aikaa juurtua ennen maan jäätymistä. Kestäviä maataisperennoja voi siirtää maan routaantumiseen saakka. Sen sijaan jalokärhöt, alppiruusut, hedelmäpuut ja muut talvenarat kasvit istutetaan mahdollisimman aikaisin.

Älä lintsaa ruohonleikkuussa ja kitkemisessä

Jos keväällä haluat nauttia kukkaloistosta ja aikaisin vihertyvästä nurmikosta, älä lintsaa kitkemisessä tai ruohonleikkuussa.

– Syksyllä liian pitkäksi jäänyt nurmikko kaatuu nurin ja alkaa maatua. Ylipitkä nurmikko kerää homeita ja mahdollinen alle jäävä hyvä nurmikko tuhoutuu. Siksi on tärkeää jatkaa säännöllistä leikkausta vielä syksylläkin. Nurmikko jätetään talvehtimaan noin 5 sentin korkuisena. Nurmikko lopettaa kasvunsa vasta, kun päivälämpötila laskee alle 5 asteen, muistuttaa Biolanin Kerttula.

Pienen määrän nurmikolle tipahtaneita lehtiä voi silputa ruohonleikkurilla ja jättää matojen ravinnoksi. Paksu lehtipatja on sen sijaan syytä haravoida pois, etteivät homeet leviäisi tiivistyneiden lehtien alla.

Samoin kuin nurmikko, myös rikkakasvit jatkavat kasvuaan lämpiminä ja kosteina syyspäivinä.

– Kitkeminen on ainoa asia, joka kukkapenkille kannattaa ehdottomasti syksyllä tehdä. Kitketty kukkapenkki paljastuu keväällä lumen alta rikkakasveista puhtaana. Sen sijaan lehtien haravoinnin ja kuihtuneiden varsien siivoamisen voi jättää kevääseen. Kevääseen mennessä madot ja muut pieneliöt hajottavat ison osan kasvijätteestä. Kuihtunut kasvijäte myös suojaa kukkapenkkiä pakkaselta, tuulelta ja kuivattavalta kevätauringolta, vinkkaa Kerttula.

Arkojen perennojen ja ryhmäruusujen päälle voi laittaa lisäsuojaksi vielä havunoksia tai talvisuojaukseen tarkoitettua turvetta.

9 vinkkiä syyspuutarhaan

1. Leikkaa nurmikkoa niin kauan, kun maa on sula.
2. Kitke rikkakasvit kukkapenkistä ja kasvimaalta.
3. Vie haravoituja lehtiä kasvimaalle katteeksi.
4. Älä rapsuta kukkapenkkiä syksyllä puhtaaksi, vaan jätä lehdet ja varret pieneliöiden ruuaksi.
5. Istuta tulppaaneja, narsisseja, krookusia ja muita sipulikukkia.
6. Monivuotisia kukkia, pensaita ja puita voi istuttaa maan routaantumiseen asti.
7. Lisää istutettavien kasvien multa juurtumista edistäviä mykorritsoja.
8. Suojaa hedelmäpuut jäniksiltä ja myyriltä.
9. Kierrätä: Kompostoi puutarhan kasvijätteet mullaksi.

BIOLAN

45 VUOTTA VIHREITÄ TEKOJA